

Reb Nachmen tot zijn secretaris¹

Jakob Glatstein

Nosn, kom op, er wordt vandaag niet gedacht.

Heb je ooit zo'n wereld gezien

met zoveel zuivere pracht?

Ik geef je een draai om je oren

als je nog ergens aan denkt vandaag.

Heb je geen trek in het leven?

Leef met al je leden,

adem de zon in als een vlieg.

Laten we eerst maar eens teruggaan,

ons hele vermogen wegdenken,

en onderweg onze ideeën verkwisten.

Laten we heilige boeren worden

met heilige koeien in een heilige wei.

Laten we weitepap eten met melk,

stinkend pijpjes roken

sprookjes over kabouters vertellen,

en laten we liedjes zingen –

dai-dane-dai, dai-dane-dai,

puur gezang zonder woorden,

dai-dane-dai.

Ik zie al dat er een wolkje

over je voorhoofd trekt.

Je krijgt van mij een pak slaag

als je begint te denken.

Sluit de denker vandaag

achter slot en grendel.

Vandaag zijn wij zingende dwazen,

wij kunnen tot twee niet tellen.

Begrijp je wel

wat een wonder dat is:

een - enig.

Der Bratslawer tsoe zain soifer

Jakob Glatstein

Nosn, dawai haint nisjt trachtn.
Host sjoin a mol gezen aza welt
mit azoi fil loitere prachtn?
Ch'wel dir derlangen a frask,
oib west haint oiskwetsjn a gedank.
Krank bistoe haint tsoe lebn?
Leb mit ale daine evriem
oen otem zoen wi a flig.
Lomir nemen gejn oif kerik,
lomir awektrachtn oendzer gants farmegn,
oen tsetrentslen oendzere rajoinis oif di wegn.
Lomir wern hejliske pojერიemlech,
mit hejliske ki oif a hejliker pasje.
Lomir esn kasje mit milch,
lomir rejchern sjtinkendike faikes
oen dertsejln baikes foen sjretelech,
lomir zingen lidlech -
dai-dane-dai, dai-dane-dai.
Hoile lidlech on werter,
dai-dane-dai.

Ch'zé s'iz sjoin oifgegangen a chmarele
oif dain sjtern.
West chapn bai mir a flik in fresser,
tomir nemstoe klern.
Haint westoe moezn farsjln
dem trachter hinter sjlesser.
Haint zenen mir zingendike tamelech
oen mir kenen kejn tswej nisjt tsejln.
Iz chap zje nor -
wi woenderlech dos iz,
ejns - echod.

Een en de Enige,
en nog steeds *Een*,
en nogmaals en nogmaals *Een*.
Luister, hoe eenvoudig,
hoe uniek, hoe mooi, hoe droevig-mooi dat is:
een - Een.

Gras: zing,
bijtje: zoem,
streef de bloem,
wolkje: regen,
verfris de wegen
drenk de aarde.

Nathan, zo dadelijk valt de nacht,
Laten we droomloos en gedachteloos
slapen als boeren.
We zetten de ladders opzij vandaag
en klimmen niet hemelwaarts,
laat de engelen maar klauteren
omlaag en omhoog, omhoog en omlaag.
Laten we de slaap vatten en snorken
en ontwaken bij het vlamme rood van de morgen
met gezang -
dai-dane-dai, dai-dane-dai.

Vertaling: Willy Brill

¹ Rebbe Nachmen van Bratslav (1770-1811), achterkleinzoon van de Baäl Sjem Tov, was een verhalenverteller. Rebbe Nathan (Nosn), een van zijn discipelen, noteerde letterlijk en met diep respect elk woord van zijn leermeester. Onder de titel *Sipoerej Maises* verschenen de verhalen in 1815.

Ejns oen bazoender ejns
iz alts echod.
Oen noch a mol oen wider a mol echod.
Her nor wi posjet,
wi alejn, wi sjejn, wi troierik sjejn,
ejns - echod.

Grezele zing,
binele zoem,
glet di bloem,
wolkndl regn,
frisj oif di wegn,
trink on di erd.

Nosn, bald falt tsoe di nacht,
lomir sjlofn oemgecholemt oen oemgetracht
wi di pojerimlech.
Lomir haint aweklejgn di lejter
oen lomir nisjt himlewen,
arop oen aroif, aroif oen arop.
Zoln melochim klettern.
Lomir chapn a chrop oen a sjnorch
oen zich oifchapn antkegn a tseflamtn mizrech
mit dem gezang -
dai-dane-dai, dai-dane-dai.

■